

Itämeren alueen turvallisuus ja Ukrainan kriisi

Ilkka Kanerva

Venäjän aggressiivinen toiminta Ukrainassa on herättänyt huolestuneisuutta myös Itämeren turvallisuustilanteesta. Eskaloituva kriisi tekee huolesta oikeutetun, joskaan mitään konkreettista turvallisuusuhkaa ei Itämeren alueella tällä hetkellä ole.

Tilannetta on kuitenkin välttämätöntä seurata tarkasti. Suomen on syytä reagoida nopeasti ja päättäväisesti kaikkeen poikkeavaan toimintaan, kuten ilmatilan ja aluevesien loukkauksiin. Valmiutemme toimia on hyvä, mutta parannettavaa ennen muuta Itämeren ilmatilan ja merialueen valvonnassa silti on. Tätä on syytä kehittää vahvasti yhdessä Ruotsin kanssa.

Ukrainan kriisi heijastuu siis Itämeren piirissä tehtävään yhteistyöhön. On äärimmäisen tärkeää, että vuoropuhelu Itämeren alueella jatkuu ja sovittuja yhteistyöhankkeita pystyttäisiin jatkamaan ja kehittämään edelleen. Suvaitsevaisuuden ja vuoropuhelun jatkuvuutta sekä alueellisen yhteisen identiteetin pönkittämistä on peräänkuuluttanut myös Itämeren parlamentaarikkokonferenssi.

Voi hyvin sanoa, että Itämeri on geopoliittisen mielenkiinnon kohde. Ukrainan kriisi ja sen seuraukset vaikuttavat väistämättä Itämeren alueen vakauteen. Suomen ja Ruotsin sotilaallinen asema ja rooli velvoittavat nämä maat ottamaan tilanteen poikkeuksellisen tarkasti huomioon.

Olen jo aiemmissa yhteyksissä ilmaissut kantani Suomen ja Ruotsin välisen puolustusyhteistyön tiivistämisen puolesta. Kuten sanottua, Suomella ei olisi mitään hävittävää vaikka maiden välinen puolustusyhteistyö tiivistyisi voimakkaasti aina puolustusliittoon saakka.

Suomella on materiaalihankinnoissa edessä niin valtavat investoinnit, että nyt pitää katsoa kaikki käytettävissä olevat kortit. Erityisesti ilma- ja meripuolustuksen osalta Ruotsin kanssa tehtävä yhteistyö toisi merkittävää lisäarvoa puolustuskyvyillemme. Ilman mittavia lisäinvestointeja puolustuskykymme on vaarassa rapautua.

Juuri Itämeren turvallisuuden kannalta Ruotsi on oivallinen kumppani Suomelle. Ei taida löytyä montaakaan maaparia maailmalla, joiden välinen ero on pienempi kuin Suomen ja Ruotsin. Yhteinen historia, sama pohjoismainen oikeusvaltion perinne ja erinomaiset kokemukset laajasta yhteiskunnan erisektoreille ulottuvasta yhteistyöstä tekevät Ruotsista parhaan mahdollisen kumppanin myös sotilaspuolella. Kumpikaan maista ei kuulu Natoon, joten kumpikin on sotilasliiton turvatakuiden ulkopuolella. Ruotsin ja Suomen kahdenvälinen puolustusyhteistyö selkiyttäisi Itämeren turvallisuuspoliittista tilannetta ja antaisi kummallekin valtiolle voimakkaamman selkänöjan erityyppisiä uhkia vastaan.

Puolustusyhteistyö ei toisi merkittävää turvaa pelkästään sotilaallisia rajat ylittäviä uhkia vastaan. Sen tuoma lisäarvo näkyisi myös varautumisessa terrorismin kaltaisia uusia uhkia vastaan. Synkkien pilvien peittäessä myös Itämeren taivasta ei Suomi voi jäädä yksin seuraamaan tilannetta sivusta. Vaikka suoranaista uhkaa ei olekaan, emme voi jäädä toimettona odottamaan sellaisen mahdollista kehittymistä.

Ilkka Kanerva
kansanedustaja, Kokoomuksen eduskuntaryhmä
ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen presidentti

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).